

LLIBERTAT

FRANQUEIG CONCERTAT

ANY II. — Núm. 331

TARRAGONA, DIJOUS, 19 D'AGOST DEL 1937

PREU: 15 CENTIMS

Sentit de ponderació

No és necessari posseir dots d'observació molt agudes per a notar en el panorama polític de Catalunya una tendència gairebé irreprimible per les exageracions de llenguatge i els tons hiperbòlics encaminats a presentar cada Partit o cada Organització com el més potent, el més reeixit i sobretot el majoritari usant aquesta paraula esdevinguda de moda en els llavis dels oradors i conferencistes de tota mena.

—Som el Partit majoritari, oïreu en els mitings.

—La nostra Organització que compta amb tants milions d'afiliats i que és per tant la massa majoritària del país... llegireu cada dia en els periòdics.

Aquesta tendència tan meridional, tan llatina de posar pels núvols tot allò que ens interessa, produeix aplicada a la política una manca greu del sentit de ponderació i ens fa semblar, observant desapassionadament, un poble abocat a tots els extremismos, començant pel del llenguatge.

Comprenem, és clar, a tot el que obliga la necessitat d'una propaganda ben portada per tal de no quedar enrera en aquesta cursa desenfrenada per assolir el major número possible de militants o per a valoritzar el Partit o Organització a la que hom pertany. Fins a cert punt ho trobem natural, però el que ja no ho és tant és que embuïts del mite numèric, cada Partit o cada Organització arribi a semblar pel florilegi de la propaganda un trust americà amb cartells a tres tintes anunciant amb xifres astronòmiques el nombre de milions completament desemborsats.

Els afanys del proselitisme justifiquen moltes coses, però quan es posen en desacord amb les més elementals funcions aritmètiques, no solament no justifiquen res, sinó que palesen una absència total de sentit responsable d'efectes desmoralitzadors àdhuc i encara que no ho sembli per a les mateixes organitzacions que empren la propaganda com un sistema comercial. Perquè si sumem els cents mils afiliats que diu tenir cada Partit o Sindical de Catalunya ens donarem compte que sobrepassen de molt al nombre real de treballadors amb què compta el territori català. I aleshores caldrà convenir que la fantasia exerceix un gran paper en els comptes de la militància o que el proselit no té inconvenient en jugar a carnets, coses totes dues que no serveixen en definitiva ni per a guanyar la guerra ni per a adquirir patent de majoritarista.

Es evident que algun dia el misteri s'aclarirà. I mentrestant ens preparem a sentir un miler de vegades com es proclama la majoria amb càrrec de totes les lletres de l'abecedari no farem cap mal per la nostra banda en lloar i practicar el sentit de la ponderació bó i treballant cada dia amb més fermesa i més entusiasme que mai per la causa de Catalunya i de l'antifeixisme.

M. ROURET

Un acord dels Ajuntaments de la Conca de Barberà contra els emboscats

Reunits els alcaldes i representants dels Ajuntaments de la Conca de Barberà a la sala de sessions de l'Ajuntament de Montblanc, capitalitat de l'esmentada Comarca, acordem trametre al cap de les forces militars de Catalunya les següents

CONCLUSIONS:

Primera. — Que siguin cridats immediatament a files tots els minyons declarats aptes per a serveis auxiliars pertanyents a les lleves del 1931 al 1937, ambdós inclosius, per tal que prestin els serveis que corresponen a la seva classificació.

Segona. — Que els minyons declarats exclosos total o temporal

del contingent militar compresos en les lleves esmentades siguin sotmesos a una nova revisió i classificació.

Tercera. — Que les lleves que si guí precis mobilitzar en el successiu, ho siguin en la seva totalitat, prescindint de les classificacions acordades al seu temps, sense perjudici d'una nova revisió i classificació.

Quarta. — Que es procedeixi amb tota urgència a fer una depuració dels càrrecs directius i de responsabilitat de l'Exèrcit, tant del front com de la reraguarda, eliminant aquells individus que per actuacions anteriors són sospitosos de fidelitat antifeixista.

Montblanc, 15 d'agost del 1937.

Els "AMICS DE LLIBERTAT" defensen la revolució veritable de Catalunya i lluiten lleialment per un nou estat de coses constructiu, just i humà.

El nostre camp amenaçat

Si el remei no és aplicat amb rapidesa, el nostre camp perdrà paulatinament una de les seves més preuades riqueses. Potser el nostre crit d'alarma és excessivament cru, però hem d'acceptar la realitat del que hem vist i la nostra obligació és donar-la a la publicitat a través la seva gravetat no augmenti i les dificultats per arranjar-ho no siguin majors. Esser previsor evita males vegades seriosos conflictes que no beneficien a ningú i si, en canvi, poden perjudicar una sèrie d'interessos que necessiten especial atenció.

Un dels orgulls del nostre camp i que ha estat l'admiració de la gent que ens ha visitat són els nostres avellaners. Les nostres comarques són les de major producció i la gent del camp li dona un tractament que podríem dir de preferència. Tot això pels que estimem la nostra terra sempre ens omple d'orgull i satisfacció oi més quan les avellanes del camp de Tarragona són conegudes arreu i estimulades en tots els aspectes del tracte comercial.

La pagesia tarragonina sap que és un dels arbres més remuneradors. Es pot dir que amb l'iniciament de la gran guerra la producció ha augmentat considerablement i els seus preus s'han mantingut sempre als mercats estrangers amb accentuada anivellació, a desgrat d'haver-hi anyades de variacions notables en les collites.

Fa anys que existeix un mal que amenaça l'avellana. Ara sembla que amb molta més insistència i rigor hem pogut constatar-ho a les nostres contrades. Aquest mal que és conegut pel nom de "Diabó" no produeix estralls als arbres però el fruit queda malmès amb uns petits senyals que semblen fets amb una punta de reduïdes dimensions.

El tractament ha d'ésser constant i fet a consciència. Els nostres Serveis Agronòmics han d'empènyer les seves activitats en el tractament d'aquest mal. S'ha de talar de soca-arrel aquesta plaga que ens amenaça. Potser hi ha camps que semblen o estan abandonats o deixats de compte que són els més carregats d'aquesta malura i s'han de denunciar perquè se sàpiguin i puguin ésser visitats. Nosaltres a un parell de quilòmetres de Miramar poguérem apreciar en un camp que la gairebé totalitat del fruit tenia la malura i tenim la convicció que els Serveis Agronòmics desconeixen aquest indret. Si és un cas d'abandó s'ha de donar-li el tractament adequat ja que al no fer-ho equival donar marge lliure i expansió al mal.

El "Diabó" ha de desaparèixer del nostre camp. Els Serveis Agronòmics ha de posar-hi remei i creiem que serem atesos per quan defosem interessos sagrats de la pagesia de les nostres comarques. Allunyat el perill hauréu realitzat una bona obra i contribuïu a divulgar i estimular els Serveis Agronòmics del nostre país.

CORB

Aquest número ha passat per la censura

Al poble antifeixista de Tarragona

COMIAT

Abans de marxar de la nostra aimada Tarragona, d'aquesta Tarragona que ho ha donat tot per a l'altre el feixisme, agafo la meua modesta ploma per a dirigir-me a tots aquells que queden a la reraguarda.

Poble antifeixista de Tarragona "Pocques hores després que el present escrit surti a la llum pública, els teus fills de la lleva del 1937, sortiran envers altres llocs de l'Espanya lleial, per tal d'ajudar al complet aixafament del feix internacional."

Avui ens ha tocat a nosaltres tenir de deixar als nostres companys als nostres familiars, a la nostra llar, però ho fem animats, perquè creiem que mentre nosaltres ens trobem lluny de la nostra terra, la reraguarda tarragonina ajudarà eficaçment la tasca empresa pels seus fills de les lleves del 1931 al 1937.

El poble de Tarragona; aquest poble que ha donat la sang dels seus millors fills quan ha convingut, plora la marxa dels seus fills de la lleva del 1937, i no plora de decepció, ans al contrari; plora de satisfacció, perquè veu que tots els incriminats a l'esmentada lleva s'han presentat a la primera ordre del Govern, i no s'ha quedat ningú emboscats, com ha succeït en lleves anteriors.

Nosaltres, som de la lleva més jove de les cridades fins al moment present. No ho sé si ho deu fer l'esperit juvenívol o quin altre motiu, que marxem animats al lloc que ens portin, sapiguent que ho deixem tot.

I ho fem així perquè creiem i d'això n'estem completament segurs, de què mentre nosaltres ens trobem a centenars de quilòmetres

de la ciutat que ens ha vist néixer, a la nostra família no els hi mancarà el consol dels que queden.

Poble antifeixista de Tarragona! No tinguis por dels teus fills de la lleva del 1937 que marxem avui. Ells sabran defensar-se com a lleons i si és precis donaran llur sang abans de deixar un pam de terreny a l'enemic.

Allà on anem, lluirem la gloriosa bandera barrada, aquesta sagrada bandera que arreu del món és admirada i respectada.

Als que es queden a la reraguarda treballant fins a morir per tal d'ajudar als seus germans que marxem, els hi hem d'adreçar dos mots: "No defalliu gens en el treball. Si es precis treballar 8 hores, les treballau. Si es precis treballar-ne més, teniu l'obligació de treballar-les, perquè els vostres germans que es troben lluitant a mort contra la fera feixista han de treballar-ne moltes més".

Ciudadans tots de Tarragona! Els minyons que componen la lleva del 1937 us prometen amb tot el cor, que: "Tots aquells germans nostres que han caigut al front defensant la llibertat, així com tots aquells altres que han mort a la reraguarda assassinats covardament pel feix internacional, seran venjats per tots els vostres germans que marxem".

POBLE DE TARRAGONA!

Ara més que mai:

"VISCA CATALUNYA"

"VISCA LA REPUBLICA"

"VISCA LA LLIBERTAT"

Per un grup de soldats de la lleva del 1937.

RAMON COLL I VALLS

Parlem dels queviures

Un dels problemes més delicats de la reraguarda és la qüestió dels queviures per al qual tantes polèmiques s'han entaulat sense però que s'hagi aplicat l'adequat remei. Aquestes polèmiques han donat el tristíssim espectacle de procurar atribuir-se uns als altres el fracàs de les personalitats que han intervingut en la direcció de proveïments quan generalment no s'ha

fet altra cosa que procurar el fracàs.

En el concepte general són en gran nombre els factors que han influït a agreujar-lo però principalment deu culpàr-se a la desaprofita actitut de l'intermediari com també a la passivitat del nostre poble que aviat se'l té convençut de l'argumentació emprada per justificar l'augment de preus. També hi ha participat l'assaig revolucionari de caire partidista i demagògic en forma de Comitès que en la distribució han provocat l'acaparament i el consegüent augment de preus.

Aquesta situació ha pogut produir-se mercès a la manca d'un control ben orientat i extens com també a la de la fermesa de posar en custòdia sense miraments als promotors. Desgraciadament ni una cosa ni l'altra s'ha emprat, tal vegada per no rompre l'unitat antifeixista a quin ampar se n'han aprofitat els desaprofissats. I quan la situació ha arribat quasi als límits, i la retribució del jornal ha resultat insuficient, com molt en-

(Passa a la segona pàgina)

Incorporació a files

Amb motiu d'haver-se incorporat a files amb la lleva del 1937, ha presentat la dimissió del càrrec de Redactor Esportiu de "LLIBERTAT" el nostre company, Ramon Coll i Valls, militant d'Esquerra Republicana de Catalunya.

No cal dir com desitgem a l'amie Coll, forces encerts dins de les regles de l'Exèrcit Popular Regular pel bé de Catalunya i de la República, a l'ensens que esperem que un cop vençuda aquesta odiosa guerra, tornarà a reintegrar-se a lurs tasques periodístiques.

Parlem dels queviures

(Ve de la primera pàgina)

certament ho demostrava el digne president del C. A. D. C. I. des de aquestes mateixes planes, l'ambient s'irritava perquè s'acordava ben justament l'augment de sous. És unànim el criteri de que el prociment ocasiona també l'alçament de preus, però hem de conviure de que, si l'alça dels queviures per diverses causes no imputables al valor del jornal com ara s'ha esdevingut, es una injustícia voler imposar el sacrifici de tanta envergadura al que solament disposa del jornal quan la desaprensió abusa de manera inconfessable i sense justificació.

Fins ací l'esmentat es prou sapigut pel lector. Caldria una demostració de fets que procuraré posar-los a l'alcanc del poble perquè jutgi imparcialment i pugui assenyalar als culpables.

En primer terme hom sap que certs Comitès actuaren comercialment anul·lant el lliure comerç per actuar de cara al poble. Els productes de la terra foren agabellats pels comitès i exportats a l'estranger de manera arbitrària defugint de tot control, i de forma que aquells fruits portats al mercat lliure, sofrien una depressió formidable degut a la diferència de tractament entre gènere portat a la venda i el de comanda; mentre aquest darrer procediment es producte de la necessitat, l'altre es soca com a producte sobrant. La conseqüència, segons referències, fou desastrosa, com no podia succeir d'altra forma, però com els cabals, producte d'aquelles vendes es transformaven en compres de gèneres que al nostre país escassejaven, en posar aquestes en forma de compensació l'assumpte tenia una solució simplista.

L'agreuament anà augmentant en el moment en que els comitès dels pobles rurals es donaren compte de que podien posar els seus productes a les conveniències del mercat per establir l'intercanvi sense voler tenir en compte si les existències responien a les temperatures i a l'equilibri del consum, i no ha estat difícil de constatar que s'ha consumit un stok considerable de patates en alguns llocs de producció i també en altres de magatzematge com també es diu que es una realitat que alguna regió ha sofert els efectes de descomposició mentre per la provisió hem tingut de recórrer a l'estranger.

El l'encariment de queviures també hi han tingut una participació els que en podríem dir els nous rics de la revolució que, com els diners els han obtingut per mitjans que solament ells podrien explicar-nos no han regatejat preus per tal de poder adquirir-los. També el mateix procediment han emprat aquells que amb artimanies han sapigut escapar de tot control els productes assolits en el treball i que els ha permès fer excel·lents rendiments.

L'ambient s'ha enrari per moments i la solució sembla llunyana.

Els tractats d'economia ens diuen que el valor de les mercaderies deriven entre l'oferiment i l'encomanda. Si aquesta fos la causa tindriem forçosament que doblegar-nos davant d'una realitat derivada de la guerra. Però desgraciadament podem assegurar que vivim al marge de la realitat i que el fet no obeeix a causes diverses i amb un percentatge ben important de cara a un egoisme destructor. Si la recollida d'armes que arran dels fets de maig s'està procedint s'ajaliqués a l'acaparament de productes per tal de posar-los a preus inverosímils, be quasi tindriem la seguretat de que per molt temps no tindriem pas problema. El sabó, el sucre, el cafè, etc., els trobareu pagant preus inverosímils; d'aquesta manera hi ha qui pot oferir-ne, demostració evident dels defectes anotats. Avui, doncs, els queviures es ja una qüestió d'ordre públic que es precis afrontar-lo. En una guerra en la qual es destrueix tota la nostra economia no deu permetre's aquest llibertinatge esquerós de la reraguarda que tan ens perjudica. Si volem que la nova Societat que pensem bastir sigui més justa i més humana, tenim el deure de matar aquesta ambició de perjudicar al pròxim.

L'afany de superació es comprensible però sense explotació i menys aprofitar-se precisament de la guerra ignominiosament els uns per egoisme i altres per partidisme que també porta la seva culpa en l'afer.

El remei heròic cal aplicar-lo sense miraments de significació política; amb justícia que es el que amb satisfacció veuran els fills del poble si aprecien que la conducta de la reraguarda es austera i justa, ja que ells donen la seva sang i exposen la vida noblement pensant solament amb una reivindicació de drets no pas per augmentar els interessos de caire egoista i especulador.

Molt es parla de netejar la reraguarda però l'escombra deu manejar-se sense contemplacions, car contràriament molt bé podem declarar que el bandolerisme és l'amo i senyor de la reraguarda.

Continuarà el cercle viciós en que s'ha caigut? Les autoritats tenen la paraula.

W. VALLS

LA COSETANIA

Efectes militars i articles
per a viatge, juguets.

Angel Guimerà 2
TARRAGONA

Les agressions italianes

Fins ara Itàlia procurava encobrir les seves agressions contra els vaixells espanyols, iniciades el 22 de novembre amb el torpedinament del nostre creuer "Miguel de Cervantes" a Cartagena, confiant-les exclusivament als seus submarins, sistema mitjançant el qual podia deixar lliure el dubte per als favorables a acceptar-la, de que no fossin efectivament vaixells d'aquesta bandera els agressors, sense perjudici d'intensificar tot el possible l'acció ofensiva dels seus submarins, als quals es deuen les diverses produïdes dies enrera en el destructor "Churrua" i el fet més recent de la motonau "Ciudad de Cadiz".

Itàlia, pel que es veu, ha decidit dedicar també els seus vaixells de superfície a atacar els vaixells espanyols, prescindint ja de tota dissimulació. Així ho demostra el que acaba d'ocórrer amb el vaixell cisterna "Campeador", pertanyent a la Companyia Arrendatària del Motoroli de Petrolis, llançat a fons per dos destructors italians.

Los tripulants del "Campeador", anomenats Pasqual Madariaga Oazar i Josep Vives Ramon, mariner i cambrer, respectivament, foren recollits al lloc del sinistre pel vapor anglès "Clintenia", el qual els conduí a Cartagena.

Pasqual Madariaga, que té vint-i-un anys i és natural d'Urduliz (Biscaia), ha fet aquesta tarda davant del ministre de Defensa Nacional la següent relació del succeït:

Sortirem de Constança el dia 4 d'agost, a les vuit del matí. Al nostre comandament i a l'efecte d'anular les confidències dels espies, navegarem amb una lentitud; però abans d'arribar davant les illes italianes, el capità del "Campeador" donà ordre de marxar a tota màquina, i el vaixell anà a més de dotze nusos.

El dia 11, a les nou del matí, vingué al nostre encontre, tallant-nos per la proa, el destructor italià "Saetta", les inicials del qual, S. A. distingírem de seguida a les amures, i després llegírem el seu nom inscrit amb lletres metàl·liques a la popa.

El "Saetta" passà al voltant del "Campeador" dues vegades. Davant tal insistència, quan el "Saetta" donava la segona volta, el capità del "Campeador" ordenà que fos saludat i així ho fèrem amb la bandera espanyola, i el destructor contestà la salutació amb la bandera italiana. Després continuà navegant al darrere nostre.

A les sis de la tarda, aparegué un altre destructor, bessó a l'anterior, el nom del qual no poguérem distingir, per tal com es posà a la mateixa altura del "Saetta", i amb els dos es col·locaren a popa del "Campeador".

De tant en tant, els destructors llançaven cortines de fum.

En començar a fer-se fosc, els dos vaixells de guerra canviaren de direcció, com si es dirigissin a Itàlia, i desaparegueren de moment.

El capità del "Campeador", que des del matí, quan començà la persecució del "Saetta", temia una agressió, comentà aquest allunyament dels vaixells; però per precaució, ordenà que fossin hissades un xic les llanxes de salvament, deixant-les preparades per llançar-les a la mar.

Serien les vuit del vespre, hora solar, quan aparegueren altra vegada els mateixos destructors i se situaren ambdós a estribor nostre, un a la proa i l'altre a la popa. Navegaven amb tots es llums alpagats.

Dos minuts després d'aparèixer, es feren entre ells uns senyals lluminosos, i al mateix instant un

Cinema Teatre Tarragona

A PETICIO DEL PUBLIC

Avui, dijous, 19 d'agost: Tarda, a dos quarts de sis. — Nit a tres quarts de deu

Comiat del formidable espectacle arrevistat, original del popular autor i mestre Miquel Díaz:

Las Colegiales

Formidable fi de festa compost del quadre de varietats integrat per Tria Zari-Zar, Lucy Díaz, Maruja del Turia, Chelmy, Aldey, Henry-Harney, Arman Alegria, etc., etc.

Orquestra del Teatre

torpede arribà al "Campeador", al departament de màquines. Els tripulants ens llançarem a l'aigua, sense temps d'arriar els botes. Quan jo acabava de llançar-me a la mar, vaig sentir una altra explosió i de seguida una altra més. Dos nous torpedes havien estat llançats contra el "Campeador".

A continuació vaig veure com dues canonades arrencaven la xemeneia del nostre vaixell. Aleshores el "Campeador" començà a creuar de popa, enmig d'enormes detonacions produïdes, successivament portàvem plens de gasolina, car a Constança havíem embarcat nou mil cent-cents tones d'aquest combustible.

Nedant vaig allunyar-me del "Campeador", que enmig de flames s'aixecà a la mar i començà a enfonsar-se de popa.

Al respindre de l'incendi que s'estenia per la superfície de la mar, vaig veure clarament els dos destructors italians. Quan l'incendi s'extingia, el "Saetta" i l'altre vaixell bessó enfocaren llurs reflectors cap al punt on acabava d'enfonsar-se el "Campeador", a l'efecte de descobrir així els naufragats i veure si hi havia supervivents. Jo vaig oir perfectament diverses vegades les metralladores. Després, els dos destructors italians s'allunyaren.

Nosaltres seguim nedant i al cap de tres hores veritablement an-

goixises veiem el vaixell anglès "Clytonia". Cridem i aquest davant dels nostres crits parà i ens tirà una corda a la qual ja, quasi defallits, poguérem agafar-nos. Josep Vives i jo, i pujàrem a coberta. El capità del "Clytonia", ordenà que es guardés silenci a bord per veure si se sentien els crits d'alguns altres naufragats. A més, ordenà enfocar els reflectors sobre l'aigua i aleshores veírem quatre companys proveïts de salvavides. Els cridàrem, però eren cadàvers. Indubtablement havien mort a conseqüència dels disparats, que amb llurs metralladores, feren els destructors italians.

El destructor italià "Saetta", al qual es refereix la declaració copilada, pertany al grup de destructors italians tipus "Dardo", completat amb els dos referits, el "Straie" i el "Frecia", algun dels quals era indubtablement el company del "Saetta". Entre l'armament d'aquests vaixells, figuren sis tubs llança-torpedes.

El cap de la Base Naval de Cartagena h'avisat, a bord del "Clytonia", el capità d'aquest vaixell anglès, per a donar-li les gràcies pel seu generós comportament amb els naufragats. El capità del "Campeador", amb altres supervivents, han arribat a Tunis, des d'on, per via Marsella, es traslladaran a Espanya.

Secció esportiva

FUTBOL

LA JORNADA ESPORTIVA DE DIUMENGE

Casal d'Esports (Amateur) - Cultural Deportiva S. A. F. - 3 (Reserva)

Casal d'Esports - Cultural Deportiva S. A. F. 3 (Primers equips), a profit dels familiars de les víctimes del darrer bombardeig de Tarragona

El proper diumenge en el terreny de joc de l'Avinguda de Catalunya es jugaran dos partits de futbol a profit dels familiars de les víctimes del darrer bombardeig feixista.

Els encontres seran els que dis-

putaran l'Amateur i el primer equip del Casal d'Esports, contra el reserva i primer equip de la Cultural Deportiva S. A. F. - 3 de Reus respectivament.

El primer partit començarà a les 4 i el segon a les 5'30.

Els esmentats encontres estan organitzats per "Ràdio Tarragona" i el Casal d'Esports. Els beneficis que s'obtinguin aniran destinats a la subscripció que ha obert l'emissora local.

Tarragonins! Acudiu a presenciar els esmentats encontres.

PERDUA D'UNA CARTERA

S'ha perdut una cartera contenant el setmanal d'un obrer. Es gratificarà la seva devolució a la Redacció de "LLIBERTAT".

Cal que tot Tarragona compri l'excel·lent

CARN DE CAVALL

que es ven al Mercat Central, lloc n.º 74 i Mercat del Port.

Tots els caps són seleccionats.

Per encàrrecs: SEBASTIÀ ESTELLÉS, núm. Telèfon 1195

ENTRESOLS VALENCIA

Saldos i Novetats

Ocasions permanents

en sedes, llanes, cotons, gèneres de punt

Apodaca, 11, entresol

Tarragona

NOTES INFORMATIVES

Institut Nacional de Segon Ensenyament "Martí d'Ardenya" de Tarragona.-Curs 1936-37

**ENSENYAMENT LLIURE
CONVOCATORIA D'AGOST**

Anunci

Es posa en coneixement del públic en general i dels interessats en particular que la matrícula lliure en aquest Institut quedarà oberta a partir del primer de setembre fins al 15 del mateix, de conformitat amb l'ordre ministerial de data 9 del corrent ("Gaceta" del 12).

Sols podran matricular-se:

Primer. Els alumnes compresos en l'article primer de l'Ordre de 29 d'abril últim, que diu:

a) Residir habitualment en localitat que no hi hagi centre oficial de Segon ensenyament.

b) Els que per la seva edat sobrepassin la que s'exigeix per al termini dels estudis de Segon ensenyament.

c) Els que per haver prestat o estar prestant efectius serveis de guerra no pogueren matricular-se en el termini senyalat per a sol·licitar la matrícula oficial.

d) Els que simultaneïen els estudis amb el treball, per a poder sostenir o ajudar als seus familiars.

Segon. Els que havent assistit durant dos mesos com oients a les càtedres oficials ho acreditin degudament.

Tercer. Els evacuats, procedeixin o no de localitats on existeixin o no centres de Segon ensenyament.

Els alumnes lliures que es creguin amb dret a matrícula gratuïta ho sol·licitaran del 15 al 31 del corrent.

Tarragona, 14 d'agost del 1937.

**CAMISES
CORBATES**

darreres novetats

= ALSINA =

CAMISER

ANNCIO OFICIAL

Teniendo necesidad para cubrir las atenciones de suministro del Hospital Militar Base y Clínicas militares de él dependientes de adquirir los artículos que al pie se relacionan, por el presente se hace público para general conocimiento, debiendo hacerse las ofertas por escrito a la Jefatura Administrativa de Hospitales, Rambla 14 de Abril, 88, Tarragona.

El jefe administrativo de hospitales.

Aceite, Acelgas, Alcachofas, Arroz, Axúcar, Bacalao, Café, Carbon, Carne, Cebollas, Coliflor, Escarola, Espinacas, Fruta fresca, Fruta seca, Gallinas, Garbanzos, Harina de trigo, Huevos, Jabón, Jamón, Judías blancas, Judías pintas, Judías verdes, Lejía, Lechugas, Leche, Macarrones, Mantecquilla, Manteca, Pan, Pasta sopa, Patatas, Pescado, Pichones, Pimientos, Pollos, Queso, Repollo, Sal, Sémola, Tapioca, Tocino, Tomate, Vино, Leche vaca, Leche condensada, Leche malteada, Ceregumil, Cereales, Carne vegetal, Mostelle, Harina de guisantes, Harina de lentejas, Harina de avena, Harina de judías, Ron, Cofiac, Champany, Jerez, Málaga, Galletas, Café, Té.

"SEGELL PRO INFANCIA"

CONCURS DE CARTELLS

El Jurat qualificador del Concurs de Cartells organitzat pel "Segell Pro Infancia", ha quedat constituït sota la forma següent:

President, Ignasi Mallol.

Vocals: Nicolau Battestini i Galup, Ramon Frontera i Bosch, i Emili Calvo.

Secretari, Alfons Trías i Marxachs.

Oportunament es donarà a conèixer el veredict de aquest Jurat per mitjà de la premsa.

**Bar Peninsular
CASA AMBRÓS**

**Especialitat en
mariscs de totes menes**

Plaça República, 41

Telèfon, 1630

El temps

OBSERVACIONS METEOROLÒGIQUES DE L'INSTITUT

Temperatura a l'ombra: Màxima, 28; mínima, 22.

Baròmetre a 0 i al nivell de la mar: A les 8 h., 760'9; a les 18, 760'3.

Direcció del vent: A les 8 h., NE.; a les 18, S.

Estat del cel: A les 8 h., quasi tapat; a les 18, id.

Classes de núvols: A les 8 h., C. Nbs.; a les 18, St. Cú. A. Cú.

Evaporació: En les 24 h., 1.

Pluja recollida: En les 24 h., 0.

Humitat relativa: A les 8 h., 83; a les 18, 77.

Maletes

Necessers

Mundos

Articles

per a esports

Alta Qualitat : Baix Preu

CASA COCA

J. Maurin, 7 - TARRAGONA

PERDUT

Gos Setter, color roig, per nom Cid. Es prega i gratificarà el retorn. Raó en aquesta Administració.

Jean Sans Salatraca

METGE

Malalties de l'aparell respiratori

RAIGS X

Consulta de 4 a 6

Unió, 2 pral. - TARRAGONA

Entre la banda d'espies de Marsella, que servien els rebels i els hitlerians, figuren el conegut escriptor Josep Pla i el repòrter Carles Sentís

Indignació a la ciutat

Marsella. — El descobriment de la xarxa d'espionatge franquista a Marsella ha causat molta impressió a tots els ambients de la ciutat. El fet que els nombrosos espies que fan la viu viu a la ciutat hagin pogut trobar tantes facilitats, ha indignat sobremanera la Premsa d'esquerres, que publica interessants detalls sobre la vida dels espanyols emigrats a Marsella i les activitats a què es dediquen.

En les informacions es dedica especialment atenció a Josep Maria Lasaosa, advocat de Barcelona, el qual sembla ésser l'agent d'enllaçament més caracteritzat entre els espies i els dirigents de l'espionatge franquista. Josep Maria Lasaosa havia aconseguit introduir-se a determinats medis polítics de Marsella i comptava, naturalment, amb l'ajut decidit de les bandes dels partits de Doriot i la Rocque. Gràcies a l'amistat amb alguns militants d'aquests partits, tenia relacions amb famílies de la societat marselesesa, i en particular amb elements de la magistratura. No cal pas dir que aquestes relacions li permetien de conèixer detalls íntims de la política francesa i, encara, aspectes de l'organització feixista a França. Gràcies a aquests coneixements va poder entrar en relació amb militants dels partits de Doriot i la Rocque, aristòcrates arruinats que es van comprometre a col·laborar amb ell per un sou barat.

El descobriment d'aquesta partida a Marsella, per interessant que sigui en si mateix, ho és molt més per la seguretat que ha donat sobre altres grups que actuen a França al dictat de Franco. Les relacions íntimes que hi ha entre els grups d'espies a sou de Franco i els espies de la Gestapo dona cert relleu a l'assumpte de Marsella. Lasaosa lliurava sovint correspondència i fotografies a agents seus, els quals els portaven per via aèria a Salamanca. On comença i on acaba l'espionatge purament franquista? Per què Lasaosa tenia intenció, com s'ha descobert, a fotografiar edificis i detalls de caràcter militar?

Malgrat els desmentiments i el silenci de "Le Petit Marseillais", d'ari declaradament profeixista, la policia segueix amb gran interès les pistes que ofereix l'assumpte de Marsella, que bé podria ésser l'inici de mesures de severitat que fins ara no havien conegut els espies feixistes a sou de Franco.

NOVETATS

en

tota classe de gèneres

CASA MALÉ

Portalet, 8 Tarragona

La protesta dels Sindicats

París. — La nota publicada per la Federació Postal de Marsella i pels Sindicats afiliats, en la qual es condemnen energicament les activitats dels funcionaris Sentenac i Pigeyre, notifica que en el terreny administratiu, la Federació Postal ha demanat al Ministeri de Comunicacions que l'expedient de l'afer

MOSTELLE

Suc de raïm sense fermentar. Indicadíssim per a malalts, convalescents, parturientes i nens.

De venda a les farmàcies i drogueries.

Rafael Escofet - TARRAGONA

segui tramitat per l'inspector de l'Administració francesa.

L'esmentada nota ha produït excellent efecte als cercles sindicals i als organismes polítics proletaris francesos.

Se sap que altres Federacions sindicals de França del ram de Comunicacions van a fer pública llur adhesió a la nota de llurs companys de Marsella, a fi d'insistir en la necessitat que es faci llum sobre l'esmentat afer i es castigui els culpables amb tota la severitat de la llei. És possible, així mateix, que se celebri una Assemblea de delegats sindicals de Comunicacions, per tal de tractar de l'afer.

El Dr. J. Tarrés

PARTS I MALALTIES DE LA DONA

Traslada, provisionalment, el seu Consultori al carrer Duruti (Unió), 2, pral. — Telèfs. 1989-1783.

VISITA DE 10 A 12

La investigació oficial

París. — Continua donant molt de joc l'afer d'espionatge de Marsella. Tant el jutge d'instrucció com la policia han treballat intensament durant les darreres hores sobre els documents trobats. El treball de la policia es concentra especialment sobre alguns agents espanyols a Marsella, i es considera probable que hi hagi algunes detencions més.

Informes de Biarritz donen compte que el centre d'espionatge que hi ha en aquella població ha estat traslladat, arran de les detencions de Marsella. En efecte, sembla que en les darreres hores s'ha treballat intensament en la villa "La Grande Fregate", a fi de posar a lloc segur la documentació que s'hi guardava. La policia es troba en possessió d'una nova llista són:

Manuel Vidal Cuadras, Antoni Espinosa Sanmartín, Lluís Lema Coll, Manuel Corcho Pila, Carles Sentís, Josep Brugada, Manuel Arquer, Josep M. Sentís, Josep Pla Casadevall, Lluís Pérez Salas, Pere Riveré Manén, Francesc Montagut Marimón, Salvador Roig i Ferran Pries. Tots ells són coneguts feixistes, i resideixen actualment a França.

Alguns d'aquests agents treballaven als ports de la Mediterrània i assenyalaven curosament la sortida dels vaixells. Entre els nombrosos documents que es troben actualment a poder de la policia hi ha un telegrama retransmès des de l'estació clandestina de Biarritz, destinat a Burgos, el misteriós contingut del qual permet confirmar el fet que gran nombre de missatges telegràfics eren interceptats a França i tramesos a les "autoritats" faccioses.

Compro fusta

per a cremar

Raó, Carretera de Barcelona, 14

Habitació o pensió a tot estar

Es necessita per a persona sola. Escriure a l'Administració de "LLIBERTAT".

**Andreu J. Capdevila
FUNERARIA**

J. Nougués, 22.-Telèfon, 1410

TARRAGONA

Hom parla d'eliminar Eden d'A. E. i de donar ministres sense cartera a Churchill i Lloyd George

Londres. — El redactor diplomàtic del periòdic "People" assegura poder afirmar que Neville Chamberlain prepara, durant les seves vacances, un reajustament complet del Gabinet britànic. La finalitat del primer ministre, segons aquest redactor, seria:

Donar al Govern un caràcter més nacional, a fi de donar al món la impressió que Anglaterra està disposada a defensar els seus drets a tota costa.

Passar el control de la política estrangera a mans experimentades.

Amb aquesta finalitat Neville Chamberlain aferriria un Ministeri sense cartera a Winston Churchill i un altre a Lloyd George; per la seva part Anthony Eden sortiria del Foreign Office i seria substituït per lord Halifax.

Lord Halifax — continua dient el periòdic — seria ben vist per Hitler, i es creu que podria triomfar en les qüestions en què Eden, per no tenir simpaties de Hitler ni de Mussolini, podria fracassar.

Eden passaria al Ministeri de Colònies, en substitució d'Ormsy-Gore. Es preveu que lord Hailsham té la intenció de retirar-se de la política.

El primer ministre oferiria llavors el lloc de lord canceller a sir John Simon, i sir Samuel Hoare passaria a ésser canceller de l'Ecniquier. Quant a sir Thomas Inskip, que continuaria essent ministre de Coordinació de la Defensa, passaria a ésser primer ministre interí a la Cambra dels Comuns.

Londres. — A les quatre de la tarda ha quedat reunit el Consell de ministres.

Londres. — La reunió ministerial celebrada aquesta tarda ha durat dues hores.

Gugrañes, Impressor. — Tarragona

La nostra tasca

Ricard Altabà

Ricard Altabà és actualment secretari general de la Delegació general d'Euzcadi a Catalunya.

Altàba milita, de sempre, als rengles nacionalistes, amb un sentit netament d'esquerra. A través de totes les èpoques i de les vicissituds que ha suportat Catalunya, en aquell doble sentit — el nacionalista i l'esquerrista —, Altàba s'ha mantingut conseqüent al seu ideal, que és el nostre, i ha fet per ell els màxims sacrificis amb un desinterès patriòtic que l'honora.

Ha desplegat sempre una gran activitat en la propaganda i la difusió dels ideals del nostre Partit. Les seves qualitats morals i polítiques li valgueren d'anar inclòs a la candidatura municipal quan les eleccions del 14 de gener del 1934 que resultaren altament favorables a la coalició d'esquerra. Fou designat president de l'Assemblea Municipal i ocupà la conselleria-regidora del districte IV. Pels fets d'octubre, fou detingut i processat. Estigué amb els seus companys de minoria a bord del vaixell "Uruguay", honrat aleshores per la presència dels homes més dignes de Catalunya que saberen defensar el nostre poble i les seves llibertats amenaçades.

En sortir de l'"Uruguay" intensificà la seva tasca a benefici del doble ideal nacionalista i republicà i col·laborà així al redreçament col·lectiu que cristallitzà en forma magnífica a les eleccions del 16 de febrer Reposat a l'Ajuntament com tots els regidors d'elecció popular, es reintegrà a les seves tasques de conseller-regidor de l'esmentat districte i realitzà una tasca profitosa.

Després del 19 de juliol, Ricard Altàba ha actuat d'una manera intensa i efectiva. Destaquem la seva col·laboració a la tasca del CENU. Ha estat igualment intensa la seva tasca a benefici d'Euzcadi, a través de la Delegació a Catalunya, juntament amb Joan Vila i Escaló, president del Centre Republicà Català del districte IV i altres elements d'aquest casal del Partit d'E. R. de C.

Actualment —repetim— ocupa la secretaria general de la Delegació del Govern basc a casa nostra.

Un redactor de LA HUMANITAT ha parlat amb Ricard Altàba i li ha formulat unes preguntes:

—Com va néixer la Delegació d'Euzcadi a Catalunya?

—A conseqüència de la guerra el país basc es trobava isolat, degut a la seva situació geogràfica. Per això un grup d'amics, entre ells el nostre amic Vila, iniciàrem —convençuts de la seva necessitat— la tasca d'organitzar una Delegació d'Euzcadi a Catalunya per a canalitzar a través d'aquest organisme les aportacions que la nostra indústria, el nostre comerç i les diverses organitzacions antifeixistes procuraven per a Euzcadi.

La Delegació prengué consistència arran de l'arribada a Barcelona d'uns quinze mil refugiats procedents d'Irun i d'algunes poblacions evacuades d'aquell sector.

Això interessava sota l'aspecte d'auxili als germans bascos i sota un aspecte polític, puix que els catalans hem tingut, justament, el país basc com l'aliat natural per a organitzar l'Estat espanyol d'acord amb la realitat ibèrica, destruint l'organització centralista que, contra aquesta realitat, hi havien imposat els Borbons.

—Per què, vós, home d'Esquerra Republicana de Catalunya us trobeu a la Delegació d'Euzcadi?

—Molt abans de venir a Barcelona el ministre basc al Govern de la República, Manuel Irujo —a mitjans d'octubre— els companys del Centre Català Republicà del districte IV, havíem organitzat el secretariat basc del qual formaven part nacionalistes, solidaris i algun socialista. La seva tasca era la d'anar enquadrant els milicians bascos que arribaven; la d'atendre els seus familiars i posar al seu servei tots els recursos que eren necessaris.

—Així doncs, l'iniciador de la Delegació...

—Fou Manuel Irujo. Vaig tenir la sort d'actuar conjuntament amb els companys que formaven el secretariat basc, i un dels primers que saludà l'arribada del ministre a Barcelona. Em vaig posar tot seguit al seu costat per a dur a terme l'obra política que tenia esbossada.

Bascos i catalans tenen punts de coincidència. Nosaltres, nacionalistes, podem coincidir-hi i entendre'ns perfectament; en canvi, amb els castellans-espanyols, en el concepte predominant sobre aquesta mentalitat típicament centralista, no són possibles les enteses.

—Activitats de la Delegació?

Ricard Altàba ens mostra un llibre editat per la Delegació que posa en evidència amb dades concretes i terminants, la immensa tasca realitzada.

—Ha estat creat un departament d'assistència social; un altre, de comercial; un servei de propaganda i premsa per mitjà del butlletí "Euzcadi en Catalunya" i una ràdio per una potent emissora. Han estat creats igualment el departament registre de ciutadans, formació de milícies, cos d'espatadanzaris, Cambra Oficial d'Indústria i Navegació i una ressenya en tres idiomes —euzcadi, castellà i català— de l'organització i la realització d'aquesta tasca.

A remarcar en aques fascicle la reproducció d'un article de LA HUMANITAT, degut a la ploma de Rovira i Virgili, "L'hora d'Euzcadi" a través del qual es feia arribar a la nació germana la inquietud del nostre poble per la seva situació dramàtica, i el seu fraternal afecte.

Ricard Altàba, està satisfet de la tasca realitzada.

—Avui és més útil que mai la Delegació tenint en compte que aquella terra ha estat envaïda per mercenaris estrangers. Dels catalans els bascos reben el tracte de germà en tots els moments. Els que s'han vist obligats a fugir d'aquell infern troben en nosaltres la continuïtat del seu Govern i la plasmació del seu esperit. La tasca pot ésser molt eficaç. No cal oblidar que el representant d'Euzcadi a Catalunya és un gran patriota i un gran liberal el senyor Areitioaurtena endurit en les lluites polítiques i patriòtiques a les quals ha assistit amb un gran esperit i un esforç intens de treball.

Altàba ha fet a la Delegació una tasca profitosa. Com a home d'E. R. de C. i com a patriota català.

Quan li demanem l'opinió sobre els diversos problemes que té plantejats Catalunya, diu que publicará uns articles on es condensaran les seves impressions i les que recoulli amb motiu del seu viatge a Bilbao.

Aquest número ha passat per la censura

Espigolant

"La Humanitat" en el seu editorial parla de com la unitat efectiva és unitat profitosa. No la unitat de què fins ara s'ha fet gala, unitat per aconseguir tots els beneficis per al propi clos, i per tallar les campanyes que en legítima defensa fessin els altres sectors. L'ambient però havia esdevingut irrespirable, ambient que hauria acabat per a ofegar-nos a tots. Per això la necessitat d'aconseguir una unitat efectiva que és la base real per la victòria.

"Al front de la unitat veritable. Allà s'hi respira una atmosfera ple de sacrificis; allà s'hi adverteix i s'hi viu amb sang, amb color, amb angonya amb heroisme i intencions dramàtiques de la lluita, i s'hi adverteix també la transcendència que aquest significa per a l'esdevenidor del nostre poble. En les brigades conviuen de diverses tendències i tots plegats no senten la preocupació d'establir diferències ni d'essenyalar, les apreciacions que, per raó de les tendències tenen davant de cada problema concret. L'esforç dels homes que es batien als camps de batalla és extraordinari i decideix notòriament les perspectives. Però aquest esforç requereix també una col·laboració activa i permanent dels homes que són a la reraguarda. Per què aquests, doncs, no es poden situar al mateix nivell que els combatents? Per què no poden interrompre la polèmica i aportar les iniciatives vers una sola finalitat?"

Cal pensar-hi molt. Cal reflexionar i canviar de conducta. L'espectacle que ens ofereix la reraguarda enemiga —aquesta explosió de les tendències oposades, aquesta lluita interna entre dos importants nuclis rebels— ha d'ésser un dels incentius que ens decantin i ens obliguin a rectificar el camí que hem seguit durant tretze mesos. La satisfacció que nosaltres sentim de la reraguarda faixista, la de davant de l'evident descomposició que sentim ells, en la mateixa o superior proporció, quan tenen notícia de les discòrdies que minen l'ampli front antifeixista i que impossibiliten lentament, però eficaçment, la unitat desitjada.

Es natural que els feixistes suportin aquesta prova decisiva, traduïda en una descomposició que haurà de repercutir, necessàriament a les seves trinxeres. Ells no lluiten per un ideal de llibertat; ells no poden conviure perquè el seu aglutinant odi al procés i a la civilització. I no els mou cap inquietud de superació. En nosaltres, en canvi, és imperdonable i és inexplicable qualsevol divergència.

E' som a temps. Unim-nos. I fem que la unitat sigui efectiva. Que en ésser efectiva serà també profitosa."

La "Solidaridad Obrera" també s'ocupa de la consigna que ha estat donada per certs sectors de deixar de banda les qüestions polítiques, i tot el que pugui escindir per tal de dedicar tota l'atenció exclusivament a la lluita contra el feixisme.

"Todo para la guerra, si, todo para el triunfo antifascista. Pero es necesario que esta consigna se cumpla indistintamente, sin excepciones y sin desvíos. Nos jugamos ahí todo nuestro porvenir de pueblo libre, el porvenir de la humanidad entera. Hay derecho, pues, a ser exigentes, a cumplir y hacer cumplir con los deberes esenciales de antifascista."

De este modo entendemos nosotros asegurar la cordialidad y la eficacia de la retaguardia nuestra, base y condición del triunfo. En buena hora se depongan las animosidades, se eviten las polémicas se canalicen todas las energías para la guerra. Pero al mismo tiempo, que den todos el ejemplo de la abnegación y del sacrificio, en la forma que lo hemos cabozado, para la causa común. En suma, acabemos con las polémicas, eliminando aquellos hechos, aquellos procedimientos que las provocan y hagamos avanzado un gran paso en el camino del triunfo."

"El Diluvio" s'ocupa en el seu editorial de l'heroisme individual i de les belles mostres que aquesta lluita cruenta ens n'ha donat.

"Las amapolas del heroísmo cubren los campos todos de la tierra ibérica hasta teñirlos de púrpura y hacer que en ellos no altere la fisonomía del paisaje ningún otro matiz."

Así el heroísmo resulta en nuestra patria magnífica una cualidad o virtud de todos y de cada uno de sus habitantes.

Somos ciudadanos heroicos de una nación heroica.

El año que acabamos de atravesar, el que hemos empezado a remontar hace poco, son los más grandes que han transcurrido en nuestro solar.

Hemos de ser dignos de ellos. Hemos de seguir siendo dignos de los tiempos que nos ha tocado a vivir.

Hasta el 19 de julio España era para nosotros una cosa absolutamente distinta de lo que tiene forzosamente que ser hoy.

Hoy al pronunciar el nombre de nuestra patria gloriosa hemos de descubrirnos.

MANUEL PEDROL

Olis purs d'oliva

TARRAGONA

Comentant "Treball" l'estat de descomposició de la reraguarda faiciosa reclama que la nostra sigui sana i unida, fent a l'efecte les corresponents consideracions.

"El remei es a les nostres mans. Emprar-lo sense demora i sense reserves ens és un deure sagrat. Prou declaracions vagues sense contingut! Prou entrebancs! La unitat no té més que un camí: el de les realitzacions lleials, damunt la base d'un programa concret: el de saber com es fa i per què es fa. I la situació creada per la nova ofensiva al front no té més que una solució: bastir ràpidament aquesta unitat, dirigida a ajudar solidament l'obra del Govern de Front Popular, facilitar-li la tasca i no creant-li conflictes o dificultats."

Es hora d'actuar sense noves dilacions. Si hi ha algú que no vulgui marxar per aquest camí recte, únic insubstituïble, que ho digui francament i els treballadors i el poble el jutjaran."

En la seva crònica diària "La Publicitat" comenta la vacillant política britànica en matèria internacional que s'inspira —segons l'articulista— exclusivament d'un temps ençà en el lema "Wait and see", o sigui veure i esperar, fent al respecte algunes atinades consideracions.

"Però heus ací que hom parla cada vegada menys a Londres de col·laboració entre les potències. Tot el més que fa Anglaterra és proclamar de tant en tant que la seva aliança amb França és indissoluble. Però tothom sap interpretar com cal aquestes promesses. Anglaterra, que no té exèrcit de terra, compte amb l'exèrcit francès per a mantenir el seu prestigi. Altrament, Anglaterra, en gràcia al "wait and see", se sent cada vegada menys inclinada al col·laboracionisme. I és per això que hom veu en aquest país cursar notes a les autoritats de Salamanca amb motiu del bombardeigament del "British Corporal", ensems que no diu una paraula i deixa abandonades a la seva sort les potències que, com Dinamarca, Grècia, Panamà, etc., han estat víctimes recents de torpedinaments de vaixells mercants. És solament el prestigi britànic que compta. Alemanya, Itàlia i el Japó, poden doncs, estar segurs que n'haurà prou amb què el prestigi sigui respectat perquè els sigui possible reduir a esclavatge la resta de l'univers."

J. MARCA RIBAS

Màquines d'escriure. — Reparació. —
construcció. — Abonaments
Durruti (Unió), 17, entresol.
Telèfon 1882

Magatzems "LAS BALEARES"

Articles de Platja i Camp

Novetats en articles Camiseria

Darreres Novetats en tota mena de calçat,
a preus econòmics

Rambla 14 d'abril, 47

Telèfon 1383

TARRAGONA